

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

РЕГЛАМЕНТ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА НАЦИОНАЛНИЯ ПОДБОРЕН КРЪГ ЗА УЧАСТИЕ В МЕЖДУНАРОДНИЯ ТУРНИР НА МЛАДИТЕ ФИЗИЦИ

2007/2008 учебна година

1. Цели

Националното състезание „Турнир на младите физици” е отборно състезание между ученици от средните училища. В него се оценява способността на учениците да решават изследователски научни проблеми, да представят решенията на тези проблеми в убедителна форма.

Целта е да се провокира и повишава интереса на учениците от средните училища към физиката, да се съдейства за осъществяване на естествена връзка между училищата, университетите и изследователските центрове.

Турнирът се организира от Министерството на образованието и науката (МОН) съвместно с регионалните инспекторати по образованието (РИО), висши училища, Българската академия на науките, Съюза на физиците в България.

Турнирът се провежда на два етапа:

на български език се провеждат селективните физични битки /СФБ/

на английски език се провежда финалната физична битка /ФФБ/

Подборният кръг за международния турнир на младите физици ще се проведе от 28 до 30.03.2008 г., Пловдив

2. Задачи

Задачите се подготвят предварително от Международния организационен комитет на турнира и се обявяват не по-късно от края на м. октомври началото на уебстраницата на международното състезание: www.iypt.org и на уебстраницата на националното състезание: <http://www.iypt.hit.bg/>

Отборите се състезават върху всички задачи предложени от Международния организационен комитет.

3. Участие в Националния турнир на младите физици /НТМФ/

Всяко българско средно училище може да участва с един отбор в НТМФ.

Всяко извънучилищно звено може да участва с един отбор в НТМФ.

Допуска се сформирани и на сборен отбор за дадена област. В този случай съответната област участва само със сборния си отбор.

Всички отбори участват в Селективни физични битки /СФБ/. Последните се провеждат съобразно списък, изготвен в зависимост от броя на участващите отбори, следвайки правилото, ако е възможно, никой отбор да не се среща с друг отбор повече от един път.

Този списък трябва да се знае преди отборите да получат своите цифрови номера, изтеглени по жребий. Най-добрите отбори участват във финалната физична битка.

Всеки отбор е съставен от пет ученика от гимназиалния етап. Учениците, които завършват своето обучение, в годината на провеждането на състезанието също могат да участват в НТМФ. Съставът на отбора не се променя по време на състезанието. Отборът се ръководи от капитан, който е официален негов представител по време на физичните битки /ФБ/, както селективните /СФБ/, така и финалните /ФФБ/.

Отборът се ръководи от един или двама ръководители.

4. Национална комисия

Министърът на образованието и науката определя със заповед състава и председателя на **Националната комисия**.

В състава на Националната комисия се включват представители на физичната академична общност на висшите училища и институтите на БАН, учители, директори на училища, експерти от РИО, както и представителят на България в Международния организационен комитет /МОК/ на Международния турнир на младите физици /МТМФ/ и представители на спонсорите на състезанието.

От състава на Националната комисия се назначава Национално жури, което оценява представянето на отборите по време на селективните физични битки и на финала на Националния турнир.

Националната комисия:

- разработва регламент на състезаниято;
- популяризира състезанието между ученици, учители и физическата колегия в страната;
- поддържа уебстраницата на националния турнир;
- осъществява взаимодействие с Областната комисия по подготовката и организирането на състезанието;
- определя състава на националния отбор и ръководителите, които ще участват в Международния турнир на младите физици;
- представя в МОН доклад за извършената работа.

Националното жури:

- оценява и класира отборите;
- изготвя протокол за класирането на участниците.

Работата на националната комисия се контролира от експерта по физика в МОН.

5. Областна комисия

Началникът на РИО-домакин със заповед определя мястото за провеждане на състезанието и състава на областната комисия за организирането и провеждането му. Осъществява взаимодействие с Националната комисия по подготовката и организирането на състезанието.

Комисията се председателства от експерт в РИО.

6. Правила за провеждане на Физичните битки.

Във Физичните битки участвуват три или четири отбора, в зависимост от общия брой отбори. По време на ФБ членовете на всеки отбор контактуват само един с друг.

Физичните битки се провеждат на три/или четири/ етапа.

Във всеки етап, отборите изпълняват една от трите/четирите роли: Докладчик, Оponent, Рецензент /Наблюдател/. В следващите етапи на ФБ отборите сменят ролите си по следната схема:

При три отбора във ФБ

Отбор	Етап 1	Етап 2	Етап 3
1	Докладчик	Рецензент	Оponent
2	Оponent	Докладчик	Рецензент
3	Рецензент	Оponent	Докладчик

При четири отбора във ФБ

Отбор	Етап 1	Етап 2	Етап 3	Етап 4
1	Докладчик	Наблюдател	Рецензент	Оponent
2	Оponent	Докладчик	Наблюдател	Рецензент
3	Рецензент	Оponent	Докладчик	Наблюдател
4	Наблюдател	Рецензент	Оponent	Докладчик

7.Правила за провеждане на етапите на ФБ.

Ред на представянето по време на ФБ	Предвидено време в мин.
Опонентът предизвиква Докладчика върху даден проблем	1
Докладчикът приема или отхвърля предизвикателството	1
Подготовка на докладчика	5
Представяне на доклада	12
Въпроси на Опонента към докладчика и отговори на докладчика	2
Подготовка на Опонента	3
Опонентът взема думата, максимум 5 мин. , дискусия между Докладчика и Опонента	15
Въпроси на Рецензента към Докладчика и Опонента и отговори на въпросите	3
Подготовка на Рецензента	2
Рецензента взема думата	3
Заключителни бележки на Докладчика	2
Въпроси на журито и оценяване	5

Във финалната ФБ процедурата на предизвикване отпада.

8. Представяне на отборите по време на отделните етапи на ФБ.

Докладчик

Представя същността на решението на проблема, привличайки вниманието на аудиторията към основната идея и изводите.

Опонент

Поставя въпроси към докладчика и критикува доклада, насочвайки вниманието към неточни твърдения в разбирането на проблема и грешки при решението му. Опонентът анализира предимствата и недостатъците както на решението, така и на презентацията на Докладчика. Дискусията на опонента не трябва да бъде презентация на неговото решение. По време на дискусията се обсъжда решението на Докладчика.

Рецензент

Представя кратка оценка на представянето на Докладчика и Опонента.

Наблюдател

Не участва активно във ФБ.

По време на ФБ само един член от отбора взема думата като Докладчик, Опонент или Рецензент, другите членове на отбора могат да асистират/ да работи с проекторите, да помага при експериментите/ и да прави кратки бележки. Никой член на отбора може да взема думата повече от два пъти по време на ФБ.

9.Правила при предизвикването/поставянето на проблеми/ и отказването на проблеми

9.1.Всички проблеми представени в една и съща битка трябва до бъдат различни.

Селективни физични битки

9.2.Опонентът може да предизвика докладчика по всеки проблем с изключение на проблем, който е бил:

/а/ отказан от Докладчика по-рано;

/б/ представен от Докладчика по-рано;

/в/ опониран от Опонента по-рано,

/г/ представен от Опонента по-рано.

Ако има по-малко от пет проблема, останали за предизвикване, забраните /г/, /в/,/б/ и /а/ се премахват последователно в същия ред.

По време на селективните физични битки докладчикът може да откаже общо три различни проблема без наказание. За всеки следващ отказ коефициентът на докладчика /виж параграф 10/ се намалява с 0.2.Тази редуция се пренася и продължава да се прилага в следващите селективни битки /СФБ/, но не и във финалните /ФФБ/.

9.3.Финал

Един час след обявяването на резултатите от селективните физични битки/СФБ/ отборите участващи във финала избират проблемите, по които ще докладват. В случай,че отборите избират един и същ проблем, предимството се дава съобразно реда на представянията във Финала /виж параграф 12/. Изборът на проблемите за представяне трябва да се обяви публично веднага.

10.Оценяване

След всеки етап на ФБ /СФБ и ФФБ/ националната комисия оценява отборите, отчитайки под внимание представянията на членовете на отбора, техните въпроси и отговори, участието им в дискусиата. Всеки член на комисията поставя оценки от 1 до 10. Средната стойност от най-високата и най-ниската оценка се счита като една оценка, след което се прибавя към останалите оценки.

Получената сума е база за изчисляване на средната оценка на отбора.

Средните оценки се умножават по различни коефициенти: 3.0 или по-малко /виж параграф 9/ за докладчика, 2.0 за Опонента, 1.0 за Рецензента и тогава се трансформират в точки

11.Резултати

1.За отбор във ФБ

Сумата от точки /СТ/ е сумата от средните оценки, умножени по съответните коефициенти и закръглени до една десета.

2.За отбор в турнира

Общата сума от точки /ОСТ/ е равна на сумата от точки /СТ/ на отбора от всички селективни физични битки/СФБ/. Средната оценка от ОСТ на трите отбора, имащи на високите ОСТ в селективните битки, обозначена като СОСТ /средна обща сума от точки/служи за база /виж параграф 13/.

12. Финал

Трите отбора,имащи максимална обща сума от точки /МОСТ/ от селективните физични битки /СФБ/ участвуват във финала. В случай, че отборите имат еднаква обща сума от точки /ОСТ/, тяхното участие във финала се определя от най-балансираната работа на отбор по време на селективните физични битки.

Редът на представянето във финала се определя от ОСТ, в случай на еднаквост чрез най-балансираната работа по време на селективните битки. Колкото е по-голяма ОСТ, толкова по-малък е номерът на съответния отбор по схемата в параграф 6.

13. Окончателно класиране на Националния турнир на младите физици

Победителят на финала заема първо място.

Другите два отбора, участващи във финала си поделят второто място.

В случай на еднакъв резултат в броя на точките получени от първите два отбора, се отчитат ОСТ от селективните битки, ако отново има равенство на точките отборите си поделят първото място.

Отборите, не участващи във финала и които имат $СОСТ \geq 90\%СОСТ$ /средна обща сума от точки, параграф 11/. заемат трето място, приемайки, че броят на тези отбори не надминава 50% от броя на всички участващи отбори. В противен случай третото място се поделя от половината отбори, участващи в състезанието, имащи най-високите ОСТ, но не участващи във финала.

От класираните отбори на първо и второ място Националната комисия предлага на министъра на образованието и науката националния отбор, който се състои от петима ученика и двама ръководители за участие в международния турнир на „Младите физици”. В случай на отказ на един от отборите за участие в националния отбор, в състава му се включват ученици от класиралите се на трето място отбор с най-много точки.

Отговорни за подготовката на националния отбор за участие в международния турнир са ръководителите на отбора, ръководителите на отбори, чиито ученици са включени в него и националната комисия.

Допълнително изискване за участие в националния отбор е владееето на английски език.

Националният отбор участва в международния турнир след получена покана от страната-домакин и при условията на регламента на международния турнир.

Ръководителите на националния отбор се избират измежду ръководителите на отборите излъчили състезатели в националния отбор. При невъзможност за тяхно участие или недостатъчно владееене на английски език ръководители и наблюдатели в състава на националния отбор могат да бъдат председателят и членовете на националната комисия, преподаватели и научни работници, участвали в подготовката на отбора и експерта от МОН.

Представителят на България в МОК на Международния турнир се включва в състава на групата от България за участие в МТМФ.

14. Финансиране

14.1. Финансиране провеждането на националния турнир

МОН осигурява финансово дейностите на Националната комисия, както и командировъчните разходи на Националната комисия и на експерта от МОН, в дните на турнира.

Всеки ученик, участващ в турнира внася такса правоучастие. Размерът на таксата се определя от РИО - домакин на състезанието. Средствата за таксата за правоучастие, както и за командировка на състезателите и ръководителите се осигуряват от училищата, общините, РИО, спонсори или от самите участници.

От таксата за правоучастие РИО изплаща: хонорарите за проверка и оценка, дежурствата на учители и служители по време на състезанието, канцеларските консумативи, наградите за класираните на челните места ученици и техни ръководители, както и други разходи, свързани с организирането и провеждането на турнира, по преценка на РИО - домакин.

Направените разходи се отчитат със съответни документи. В срок до 30 дни след провеждане на състезанието РИО информира МОН за усвояването на сумите от таксата за правоучастие.

14.2. Финансиране подготовката и участието в международния турнир.

МОН и Националната комисия осигуряват средства за финансиране подготовката на излъчения на националното състезание представителен отбор на България в

Международния турнир на младите физици и средствата по участието на страната в турнира.